

عنوان مقاله:

ضرورت بکارگیری رهیافت برنامه ریزی و مدیریت زیست محیطی در هدایت و کنترل رشد سکونتگاه های پیراشهری در منطقه کلانشهری تهران

محل انتشار:

سومین کنفرانس برنامه ریزی و مدیریت محیط زیست (سال: 1392)

تعداد صفحات اصل مقاله: 13

نویسندگان:

تکتم آشنایی - کارشناسی ارشد شهرسازی دانشگاه علم و صنعت ایران

عبدالهادی دانشپور - دکتری شهرسازی عضو هیئت علمی دانشگاه علم و صنعت ایران

مظفر صرافی - دکتری در برنامه ریزی شهری و منطقه ای عضو هیئت علمی دانشگاه شهید بهشتی

خلاصه مقاله:

قلمروی پیرامونی شهر، فضایی اجتماعی- اقتصادی با ترکیبی از ویژگی های شهری و روستایی است که اغلب به عنوان برخوردارگاه پیراشهری توصیف می شود. سکونتگاه های پیراشهری با وجود یکپارچگی فضایی با نواحی شهری به دلیل پویایی و ویژگی های اجتماعی، اقتصادی و زیست محیطی مختلط از نواحی شهری و روستایی متمایز است. در پی جریان مهاجرت به سوی کلانشهر تهران اما استقرار در نواحی پیرامونی آن و نیز برون فکنی و سرریز توسعه از تهران، روستاهای پیرامونی بسیاری با جذب جمعیت مهاجر به سرعت به شهر تبدیل شده است. سهم جمعیتی چنین مراکز شهری با خواستگاه روستایی (سکونتگاه های پیراشهری) از جمعیت شهری منطقه کلانشهری تهران در دهه های اخیر به طور چشمگیری افزایش یافته و در حقیقت تهران در خارج از مرزهای محدوده رسمی خود در حال رشد است. با رشد سکونتگاه های پیراشهری، اراضی کشاورزی و تولیدکننده مواد غذایی در حال تبدیل شدن به اراضی شهری و تولیدکننده سرمایه هستند. تحلیل کلاس های پوشش گیاهی و اراضی ساخته شده در تصاویر ماهواره ای لندست سال های 1988 و 2006 میلادی حاکی از روند تخریب گسترده اراضی کشاورزی و گسترش ابعاد کالبدی سکونتگاه های پیراشهری است. مقایسه رویکرد برنامه ریزی سنتی با برنامه ریزی زیست- محیطی نشان می دهد که برنامه ریزی مبتنی بر حفظ جدایی بین شهر و محیط پیرامونی دیگر پاسخگوی پیامدهای تداوم رشد سکونتگاه های پیراشهری در منطقه کلانشهری تهران نمی باشد. بنابراین بکارگیری برنامه ریزی و مدیریت زیست محیطی با اصول تفکر راهبردی، اقدامات مشارکتی و رهیافت اندک افزا در نواحی پیراشهری ضرورتی است که می تواند در جلوگیری از تغییر بافت اراضی کشاورزی به توسعه های شهری، کاهش آلودگی های زیست محیطی و ایجاد سازمان فضایی منطقه ای منسجم و پایدار موثر باشد.

کلمات کلیدی:

برخوردگاه پیراشهری، پیراشهرنشینی، برنامه ریزی و مدیریت زیست محیطی، منطقه کلانشهری تهران

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/240216>

